

EGEDE INSTITUTTET 10 ÅR

Med dette heftet av Norsk Tidsskrift for Misjon vil vi gjerne markere den kjensgjerningen at Egede Instituttet nå kan se tilbake på de første ti årene av sin historie.

Egede Instituttet ble opprettet i januar 1946. Ideen til det er dog atskillig eldre. Allerede for et kvart sekel siden ble tanken om et norsk forsknings- og opplysningssentrum for misjonen lagt fram. Det skjedde det året da vi feiret 900-årsminnet for innføringen av kristendommen i vårt land. Og det skjedde ut fra overbevisningen om *misjonssannheten* i den Bjørnson'ske sats:

*Av bedrift som ei fornyes
føres rust på folkeviljen.*

Forslaget ble gjentatt i en mer fullstendig form i 1942, det året da vårt kristenfolk — i krigens og okkupasjonens regi — feiret 100-årsminnet for starten av en selvstendig norsk misjonsvirksomhet. Men selve instituttet ble en virkelighet først fire år senere.

Vi skal ikke her gi noen beretning om det arbeidet Egede Instituttet har forsøkt å utføre i disse årene. Vi vil bare ganske kort presisere hva det er og hva det vil.

I likhet med Norsk Misjonsråd — som det helt fra begynnelsen av har stått i et intimt og fruktbart arbeidsfelleskap med — er Egede Instituttet en eksponent for all norsk misjonsvirksomhet. Det har til oppgave å tjene ikke bare visse organisasjoner eller retninger, men misjonen som helhet — på det spesielle området det her gjelder.

Og hva dette er, gir Egede Instituttets navn og vedtekter klar beskjed om. *Egede Instituttet er et institutt «for misjonskunnskap*

og misjonsgransking». Dets formål er «å fremme forståelsen av og interessen for den kristne verdensmisjonen gjennom a. opplysningstiltak av forskjellig art (bibliotek, tidsskrift, statistikk, foredrag, skrifter, film osv.) gjennom hvilke misjonen kan bli kjent og rett verdsatt i det kristne arbeidet og i vårt folk i det hele; b. gransking av misjonsarbeidets — særlig norsk misjonsarbeids — historie, dets prinsipper og metoder, dets problemer og oppgaver osv.; c. innsamling av trykt og utrykt materiale for studiet av misjonen (kataloger og liknende)».

Om berettigelsen og nødvendigheten av et arbeid som dette, kan det ikke herske noen som helst tvil. Den kristne misjonsvirksomheten har i våre dager fått et omfang og en betydning som aldri før, samtidig som det er blitt langt mer komplisert og krevende — gjennom fremveksten av de unge kirkene og gjennom den nasjonale og politiske selvstendigjøringen av de ikke-vesterslandske folkene med alt det denne fører med seg. Et forsknings- og opplysningsarbeid for misjonen er ingen luksus, men en livsnødvendighet. Stadig større kretser av misjonsfolket verden over innser dette i dag. Egede Instituttet er ikke noe isolert fenomen. Det er bare ett av flere tiltak på dette området — nasjonale og internasjonale, konfesjonelle og interkonfesjonelle.

Gjennom dette tidsskriftet — Egede Instituttets offisielle organ — har vi gang på gang understreket hvor viktig det er at misjonskunnskapen og misjonsgranskingen får den plass den har krav på i det kristne arbeidet. Og vi nytter med glede denne anledningen til på ny å slå et slag for denne saken. En sterkere oppslutning om dette tiltaket er i høy grad ønskelig. Måtte året 1956 bringe med seg en betydelig vekst i medlemstallet i Egede Instituttets Venner!

Med dette heftet av vårt tidsskrift vil vi — som vi nevnte til å begynne med — gjerne markere Egede Instituttets 10-års «jubileum». Blant bidragsyterne er det ikke mindre enn fire teologiske professorer — et vitnesbyrd om den gledelige tilnærmelsen som har funnet sted særlig i de siste årtiene mellom misjon og teologi, disse to som saklig hører så nøye sammen og som har så meget å lære av hverandre . . .

Professor Lehmann, innehaveren av Gustav Warneck's gamle lærestol i misjonsvitenskap ved Universitetet i Halle og tidligere misjonær i Leipzigselskapets tjeneste i Sør-India, skriver om Trankebarmisjonen. Som kjent tok de første utsendingene i den dansk-halleske misjonen (som denne ofte — om enn noe ukorrekt — blir kalt) opp sin virksomhet blant tamulfolket i 1706, altså for 250 år siden — en begivenhet som også dette tidsskriftet gjerne vil minnes.

Professor Prenter (Universitetet i Århus) behandler et emne av stor betydning både for det praktiske misjonsarbeidet og for misjonstenkningen: Symbol og forkynnelse.

Professor Nome, dekanus ved Det teologiske Menighetsfakultet, drøfter Toynbee's historiesyn, et syn som har — for å sitere forfatteren selv — «en særlig aktualitet for tydningen av vår kultursituasjon og av kristendommens rolle her — i neste omgang også for samtidens misjonsproblem».

Og professor Dahl, dekanus ved Det teologiske fakultet ved Universitetet i Oslo, fører oss inn i Paulus' misjonsteologi slik den møter oss — i sin klassiske utforming og evig-aktuelle gyldighet — i Romerbrevet.

Men blant bidragsyterne til dette som til så mange tidligere nummer er også — som det seg hør og bør — representanter for de aktive misjonærene. Ved et tilfelle er våre misjonærmedarbeidere denne gangen alle «afrikanere». Eller kanskje det ikke er noe tilfelle? Afrika vil i de nærmeste årene mer og mer rykke inn i verdenshendingenes brennpunkt, og det kristne arbeidet der har følgelig mer enn noen sinne krav på vår oppmerksomhet. Tilsynsmann Otto Chr. Dahl beretter fra den lutherske Afrika-konferansen (Tanganyika, november 1955). Pastor Benettsson gir en utgreiing av ekteskapet som problem for den afrikanske kirken. Og misjonær Bredvei skriver om «Morgendagens Afrika».

Endelig tegner redaksjonssekretær Per Voksø for oss profilene til to markante lederskikkelser innen de unge kirkene: D. T. Niles fra Ceylon og Rajah B. Manikam fra Sør-India. Av disse er den siste den ikke minst interessante. Som kjent overtar

Manikam i år ledelsen av den lutherske tamulkirken. Når dette heftet foreligger, vil bispeordinasjonen ha funnet sted — i forbindelse med feiringen av Trankebarmisjonens 250-års jubileum.

Og med dette er vi tilbake hvor vi begynte. Både den første og den siste artikkelen i dette spesialnummer gjør levende for oss det troens og kjærlighetens epos som heter Trankebar — og den appell om innsats dette navnet gir uttrykk for også i dag.

Men linjen fra Ziegenbalg til Manikam er noe mer enn en linje innen et bestemt misjonstiltaks og et bestemt folkesamfunns historie. Linjen fra Ziegenbalg til Manikam er den *store* linjen i *hele* det veldige arbeidet for å kristne folkene som de siste to-tre seklene har vært vitne til: linjen fra vesterlandsk misjon til innfødt kirke — med alt det den innebærer i dag både av realisert program og av økt ansvar og kall til samtjeneste for evangeliet.

O. G. M.